

Kaupunkiseutujen strategiatyön rajapinnoilla: patoumia ja murtumia

Kaupunkiseutujen strategiatyö on valintoja:

Valitaanko nykyinen MALPE-polku

vai suunnataanko kohti integroivaa visiointia?

MALPE-koordinaatio

Yrityksenä käynnistää sektori- ja hallinnolliset rajat ylittävä maankäytön, asumisen, liikenteen, palvelu- ja elinkeinojen suunnittelu yhteistyö.

Institutionaalinen epäselvyys

Lakisäätelysten suunnittelu- ja päätöksentekoprosessien rinnalle on luotu epämuodollisia seudullisen suunnittelun ja sopimisen verkostomaisia toimintamalleja kuten seudullinen MALPE-yhteistyö. Tavoitteena on vahvistaa kaupunkiseutusunnittelun strategista joustavuutta, mutta tuloksena on institutionaalista epäselvyyttä: roolit ja vastuut hämärtyvät ja haluttu lopputulos oikeuttaa ratkaisun.

Hallinnolliset rajat

Kuntien hallinnolliset rajat eivät vastaa toiminnallista kaupunkiseutuja, jolloin toiminnallista aluetta ei voida suunnitella kokonaisuutena. Seututason suunnittelusta ei Suomessa vastaa mikään yksittäinen taho, vaan suunnitteluun osallistuvat seudun kunnat, maakunta ja valtio. Näiden välisissä vastuunjaossa on epäselvyyksiä. Seudullisesta näkökulmasta edulliset ratkaisut voivat olla yksittäisen kunnan kannalta epäedullisia. Tämän takia sitovia seudullisia suunnitelmia ei saada aikaan.

Siihoutunut hallinto

Kaupungin eri toimintojen suunnittelu vaatii sektorien välistä yhteistyötä. Yhteistyö kuitenkin takkuaa. Sektorien erilaiset hallintokulttuurit ja kilpailevat tavoitteet tekevät niiden välisestä yhteistyöstä vaikeaa.

Osoptimointi vai strateginen yhteistyö?

Onko kaupunkiseudun kehittäminen näennäiseen strategisuuteen verhottua kuntien osoptimointia vai aitoa, yhteisiä seudullisia kysymyksiä ratkaisemaan pyrkivää strategista yhteistyötä?

Kunta- vai seutukohtainen suunnittelu?

Jatketaanko kuntatavoista ja strategista suunnittelua, jossa kuntien osoptimointi hyväksytään, vai järjestetäänkö hallinnollisia suhteita niin, että ne mukailevat toiminnallisen seudun rajoja?

Sopimuksia vai julkista dialogia?

Perustuu ko kaupunkiseudun kehittäminen hallintolähtöiseen sopimuspolitiikkaan vai kansalaisosallistumiseen ja voimeen julkiseen dialogiin?

Tarkoitushakuinen vai moniulotteinen tieto?

Käytetäänkö olemassa olevaa tietoa lyhytnäköisesti omia tarkoituksia tukemaan vai ennakoituaanki tulevaa kehitystä hyödyntäen uusia työkaluja kuten moniulotteisia tietomalleja ja skenaariotyöskentelyä?

Sektorikohtaisuus vai ongelmalähtöisyys?

Tehtäänkö suunnitella alakohtaisin rationaaliteein ja tulostavoittein vai tavoitteellaan ko yhteen tuovaa soveltuvuuskentelyä kaupunkiseutujen kehittämisen yhteisten kohteiden äärellä?

Kumileimasin vai strateginen järjestelmä?

Hyväksytäänkö että strateginen suunnittelu tapahtuu juridisen kaavajärjestelmän ulkopuolella, jolloin kaavajärjestelmä toimii juridisena "kumileimasina" vai kehitetäänkö kaavajärjestelmää strategisemmaksi ja joustavammaksi?

MALPE-koordinaatio vai integroiva visiointi?

Tyydytäänkö MALPE-sektoreihin pohjautuvaan koordinaatioon vai kehitetäänkö yhdessä ennakoivaa ja yhdyntävää visiointia, joka perustuu strategiseen yhteistyöhön, seudullisuuteen, dialogiin, moniulotteiseen tietoon, ongelmalähtöisyyteen ja näitä tukevaan suunnittelujärjestelmään?

Bemine.fi

Twitter: @bemine_project
Henkilökohtainen yhteystieto: Reine Mäntyselä @esla.fi

MALPE-koordinaatiosta integroivaan visiointiin BEMINE Beyond MALPE-Coordination Integrative Envisioning
Koordinaattori: Vesa Kenninen @esla.fi • Vuorovaikutusvastuu: Johannes Mikkonen @demahelsinki.fi

• Postiryhmä: Reine Mäntyselä, Kaisa Grenqvist, Aina Hirvala, Vesa Kenninen

BEMINE

strateginen TUTKIMUS

SUOMEN
AKADEMIA